

Regional beredskapsplan for Oslo bispedømme, i samvirke med lokale beredskapsplaner for kirkelige fellesråd og menighetsråd.

1. Innledning

Oslo bispedømmeråd (OBDR) har overordnet ansvar for forsvarlig beredskapsarbeid og kriseledelse i egen organisasjon. Stiftsdirektøren har ansvaret for at bispedømmerådets beredskapsplaner blir utarbeidet, gjort kjent, fulgt opp og for samvirket med de kirkelige fellesrådene.

Oslo bispedømmes strategidokument 2022-2025 peker på kirkens visjon om å være levende, nær og tilgjengelig. Disse verdiene skal være synlige også i beredskapsarbeid og krisesituasjoner.

Denne beredskapsplanen er utformet med hensyn til de kirkelige rådenes ulike ansvarsområder og de lokale beredskapsplanene. Hensikten er å sikre samvirket mellom bispedømmeråd, fellesråd og menighetsråd.

2. Grunnleggende prinsipper for beredskap

Kirkelige beredskapsplaner i Oslo bispedømme er basert på den norske modellen for beredskapsarbeid og kriseledelse¹. Til grunn for dette arbeidet ligger fire hovedprinsipper:

Ansvarsprinsippet	Den som har ansvar i en normalsituasjon, har også ansvar i krise.
Likhetsprinsippet	Organisasjonen skal i krise være mest mulig lik den ordinære organisasjonen
Nærhetsprinsippet	Kriser skal håndteres på lavest mulig nivå nærmest krisen.
Samvirkeprinsippet	De ulike organisasjonene har et selvstendig ansvar for best mulig samvirke mellom relevante aktører og virksomheter

¹ Se for eksempel <https://www.regjeringen.no/no/tema/samfunnssikkerhet-og-beredskap/innsikt/hovedprinsipper-i-beredskapsarbeidet/id2339996/>

Med krise mener vi en situasjon som kan komme til å true, liv, helse, miljø, eiendeler og/eller omdømme, og som krever raskere beslutning og annerledes handlinger enn det man er organisert for det daglige arbeidet. Se [veileder fra KA](#).

Ansvar for grunnleggende beredskap og sikkerhet er alles ansvar. Enhver ansatt i begge arbeidsgiverlinjer som får kjennskap til en uønsket hendelse eller at det er fare for at slik hendelse kan oppstå, skal varsle om dette til nødetatene og/eller sin leder, avhengig av type hendelse og trusselbilde. Deretter skal alle som er til stede, uten fare for eget liv eller helse, utføre mulige strakstiltak for å begrense skaden.

Oslo bispedømme har egen LRS (Lokal redningssentral)-tjeneste og er representert på politihuset når Oslo politidistrikt setter LRS.

3. Beredskap i Oslo bispedømme

Kirkelige beredskapsplaner følger to spor. De skiller mellom situasjoner der kirken selv er rammet, slik som ved brann, ulykke eller vold mot ansatte (pkt. 3.1), og situasjoner der politi eller kommune anmoder om bistand, slik som kirkelig bemanning til Evakuert- og pårørendesenter (EPS) (pkt. 3.2).

3.1 Situasjoner der kirken alene er rammet: Oslo bispedømmeråd har i en krisesituasjon ansvar for egne ansatte og egen virksomhet. Det berørte menighetsrådet, fellesrådet eller bispedømmerådet har ansvaret for å lede krisearbeidet i egen virksomhet.

Kirkelig fellesråd har ansvar for lokal kirkelig beredskap, jfr. fellesrådenes beredskapsplaner og veileder fra KA. I Asker og Bærum inngår prostene i fellesrådets kriseledelse. I Oslo inngår en av prostene i fellesrådets kriseledelse. Kirkevergen/Kirkesjef leder som hovedregel fellesrådets krisestab.

Ved kriser som kun berører én enkelt menighet støtter fellesrådets kriseledelse menighetsråd, daglig leder og sokneprest i soknet.

3.2 Situasjoner hvor politi eller kommune anmoder kirken om bistand (EPS): Oslo politidistrikt og Oslo bispedømme har sammenfallende geografiske grenser. I tillegg til faste medlemmer i Lokal redningssentral (LRS) er alle de tre kommunene og kirken ved ledende LRS-prest representert.

Bispedømmerådet har særskilt ansvar for LRS/EPS. Biskopen oppnevner tre LRS prester, derav en ledende LRS-prest. Proster og kirkeverger/kirkesjef oppnevner til **bispedømmets beredskapsgruppe**, to prester og en diakon fra hvert av bispedømmets prostier. I tilfeller der

diakon er menighetsfinansiert, skjer dette i samråd med menighetsrådet. Bispedømmets beredskapsgruppe stilles slik til disposisjon for LRS-prest ved krise.

Ved opprettelse av EPS i Oslo Politidistrikt, vil Den norske Kirke/LRS-prest bli varslet av Helseetaten. Representanter for beredskapsgruppen møter direkte på senteret med 3 personer, hvorav den ene presten er koordinator. Koordinator melder seg til leder for helse og psykososial innsats umiddelbart etter ankomst. Kirkens innsats er underlagt leder for helse og psykososial innsats, og de inngår i de psykososiale teamene. Ved behov for formidling av dødsbudskap, prestetjenester eller behov for å kontakte andre trossamfunn vil koordinator for Den norske Kirke tre ut av psykososialt kriseteam, og sikre at disse oppgavene blir ivaretatt.

I retningslinjene for politiets beredskap, PBS1, er Den norske kirke innlemmet i samarbeidet med politiet om redningstjenesten og skal være forberedt på å ta del i arbeidet med å gi omsorg og krisestøtte til rammede. Kirkens oppgave er først og fremst å gi medmenneskelig støtte når samfunnet rammes av kriser, ulykker og katastrofer.

Den norske kirke inngår som grunnbemanning ved EPS. Prester har delegert mandat fra politiet for formidling av dødsbudskap. Den norske kirke har et utvidet mandat til å koordinere beredskapsinnsatsen også overfor andre trossamfunn, og en anmodning om bistand skal derfor gå gjennom Den norske kirke ved LRS-prest.

4. Kriseledelse

Bispedømmerådet setter kriseledelse ved hendelser eller situasjoner som omfatter hele eller store deler av bispedømmet. Bispedømmerådet kan sette kriseledelse på eget initiativ eller på anmodning fra andre kirkelige organer eller samfunnsinstitusjoner. Når bispedømmerådet setter kriseledelse, vil vanligvis berørte fellesråd gjøre det samme. Tilsvarende kan kirkeverge/kirkesjef eller kriseledelsen i fellesrådene anmode bispedømmerådet om å sette kriseledelse.

I bispedømmerådets kriseledelse inngår stiftsdirektør, biskop, personalsjef og kommunikasjonsrådgivere ved Oslo bispedømmeråd og Kirkelig fellesråd i Oslo, samt den eller de kirkeverger/kirkesjef som er berørt.

Kirkevergen/Kirkesjef kan utpeke stedfortreder til bispedømmerådets kriseledelse. Bispedømmets kriseledelse kan supplere seg selv ved behov.

Stiftsdirektør leder som hovedregel bispedømmerådets kriseledelse. I en situasjon som tilsier det, kan av hensyn til tid likevel samtlige av kriseledelsens faste medlemmer kalle sammen til kriseledelse og innlede krisehåndteringen.

Stiftsdirektør holder bispedømmerådet orientert om krisehåndteringen.

5. Samvirke mellom arbeidsgiverlinjene

Når det settes EPS og beredskapsplanen tas i bruk, medfører det at planen også blir gjeldende som gjensidighetsavtale mellom bispedømmerådet og fellesrådene. Gjensidighetsavtalen som trer i kraft, er i samsvar med veileder fra KA om fullmakt til å gjøre bruk av de medlemmene av beredskapsgruppen som er oppnevnt av arbeidsgiver (jfr punkt 3.2). Gjensidighetsavtalen styres av gjeldende forskrifter og lovverk til begge arbeidsgiverlinjer og ivaretar deres arbeidsgiveransvar.

Gjensidighetsavtalen som gjør seg gjeldende ved EPS drøftes i det partssammensatte arbeidet mellom ansattes representanter og arbeidsgivere, og gjøres kjent for berørte menighetsråd, fellesråd og bispedømmeråd før avtalen blir undertegnet.

Denne beredskapsplanen gjeldende som gjensidighetsavtale undertegnes av hvert fellesråd og bispedømmerådet og har en varighet inntil en av partene vil endre den, med oppsigelsestid på ett år.

Dette gir grunnlag for at bispedømmerådet og fellesrådene i akutte krisesituasjoner kan samarbeide på en effektiv og god måte. Det legger også til rette for prinsippet om at beredskapsarbeid er en kontinuerlig prosess.

6. Samarbeid med kommuner og bydeler

Det er et mål at kirken er koplet til kommunens beredskapsplaner og kriseledelse. Kirkeverge/kirkesjef har et særskilt ansvar for denne kontakten med kommunen, i samvirke med LRS-prest, prostene og stiftsdirektøren. Stiftsdirektør og ledende LRS-prest har i samvirke med kirkeverge/kirkesjef et særskilt ansvar for alle planer knyttet til LRS, EPS og psykososiale krisestøtte.

Det er tilsvarende et mål at kirken er representert i kommunens/bydelenes psykososiale kriseteam. Prosten har et særskilt ansvar for denne kontakten, i samvirke med kirkevergen/kirkesjef.

Slike avtaler og fortløpende samarbeid bør være regulert i gjensidighetsavtalen med kommunen/bydelen, ref. Kirkerådets veileder for [Den norske kirkes bidrag til kommunens beredskapssamarbeid](#) (2021).

7. Øving – årshjul for beredskapsøvelser

Minst en gang i året skal bispedømmerådet revidere og oppdatere egne risikovurderinger, beredskapsplaner og tiltakskort, og bidra til å samordne aktuelle grensesnitt mellom rådene og arbeidsgiverlinjene.

Jevnlige øvelser og opplæring er avgjørende for å opprettholde kirkelig beredskap. Kirkevergen/Kirkesjef har hovedansvar for fellesrådets beredskapsplaner og samordnet HMS-arbeid lokalt mellom arbeidsgiverlinjene lokalt. Kirkevergen skal i samarbeid med prostene ta initiativ til årlige øvelser. De lokale gjensidighetsavtalene mellom bispedømmeråd og fellesråd må beskrive:

- a. Ansvar for å planlegge og gjennomføre øvelser som berører begge arbeidsgiverlinjene
- b. Opplæring av ansatte og frivillige

Bispedømmerådet vil årlig sende ut forslag til beredskapsøvelser som kan brukes i forbindelse med øvelse i lokalkirken.

8. Kommunikasjon

Det er vanligvis biskop eller stiftsdirektør som uttaler seg om forhold bispedømmerådets kriseledelse har ansvaret for.

Dersom ikke annet er avtalt, er det vanligvis kirkeverge/kirkesjef som uttaler seg på vegne av kirkelig fellesråd.

I det enkelte sokn kan kommunikasjon delegeres i henhold til lokale beredskapsplaner for menighetsråd og fellesråd.

Asker/Bærum/Oslo 17.06.2022

Kirkesjef Asker

Kirkeverge Bærum

Kirkeverge Oslo

Stiftsdirektør OBD